

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 2. Impugnatur hæc sententia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

tiæ, distinctum esse à statu possibilitatis, complete accepto, quamvis non possit extra causas essentialiter poni essentia, nisi supposita Omnipotentia.

SUPPONUNT III. Naturam in statu essentia neque esse actu, neque potentia, quia natura in statu essentia absoluta est à prædicatis accidentalibus, sed sola essentialia involvit; esse autem actu accedit naturæ, potest enim non esse actu. Esse item in potentia accedit naturæ, quia potest esse actu. Rursus quia esse creatum actu, est accidens, nam hæc quæ merè possibilia sunt, non sunt creata, ideo in statu essentia natura, non est creata, licet dicat non repugnantiam ad creari: non est etiam pro statu essentia annihilabilis, quia status essentia non pendet à voluntate Dei: non enim pendet à voluntate Dei, quod homo sit animal rationale; Quod si non pendet à voluntate Dei essentia pro statu essentia, hoc ipso pro statu essentia non erit annihilabilis; nam annihilatio est subtractio mera concursus ad existendum, pendens à voluntate Dei. Et certè annihilatio pro statu essentia, non est alia cogitabilis, nisi secundum quam desineret esse essentia hominis animal rationale, quæ definitio est impossibilis.

SUPPONUNT IV. Naturam in illo statu non abstrahere à suis prædicatis essentialibus, & quia quod convenit essentia ex vi essentia in omni statu illi convenit, hinc dicunt, quod ea prædicata, quæ rei in statu essentia conveniunt, in omni statu illi convenire, adeoque etiam in statu existentia.

SUPPONUNT V. Hæc tria esse condistincta. I. Essentialiter est ens actu. II. Essentialiter est, non ens actu. III. Non essentialiter est ens actu. I. Convenit Deo, essentialiter enim Deus est ens actu. II. Convenit omnibus chimæris & impossibilibus quæ essentialiter sunt non ens actu. III. Convenit essentiis rerum ab æterno, accedit enim illis esse actu.

SUPPONUNT VI. Aliam esse hanc propositionem. *Essentia neque est essentialiter prædicatum esse actu, neque est essentialiter prædicatum esse in potentia.* Et aliam hanc: *Essentia essentialiter est non esse actu, & non esse in potentia.* Prior apud illos est vera, posterior falsa, quia sequeretur nunquam essentiam poni posse actu, quia essentialiter illi esset, non poni.

SUPPONUNT VII. Abstrahere naturam in statu essentia à contradictoriis contingentibus, unde non licebit per illos à negatione unius contradictorii argumentari ad positionem alius contradictorii. Unde hæc propositio *essentia est actu ab æterno, & essentia non est actu ab æterno*, neutra afficit per illos statum essentia, quia in illo statu abstrahit à contradictoriis contingentibus. Et quia ratio existentia est ratio accidentaliter, ab illa abstrahit ille status, quod etiam fecit Aristoteles. II. Poster. Tex. 2. Ubi inquit: *Quid*

autem est homo, & esse hominem, aliud est. Et III. de anima C. 2. *Aliud est magnitudo aliud magnitudinis esse.*

Infundantur autem hæc omnia illi principio, quod præter æternum verum, quod est Deus, datur insuper aliud verum æternum propter quod appellantur propositiones æternæ veritatis necessariae &c. Vide Aristotelem 9. Metaph. Tex. 21. Nomine cuius veri æterni non est accipienda veritas formalis; hæc enim non est sine intellectione, cum sit conformitas cognitionis cum objecto; sed est accipienda veritas objectiva, seu innexa ipsi rei essentia, quam acceptionem veritatis, docuit ipse Aristoteles, quando illam non condistinguit ab ipso esse, dicens, *ex eo quod res est, vel non est, propositio vera vel falsa est.* Ex hoc

INFEREBANT I. Dari universale à parte rei, quia quod convenit essentia in statu essentia, in omni statu illi convenit, sed humanæ naturæ v. g. in statu essentia, convenit non esse idem cum hæccitatibus, Ergo in omni statu illi conveniet, adeoque etiam in statu existentia. Quod si non est idem cum hæccitatibus, retinet se cum indivisionem formalem, adeoque unitatem.

II. Gradus Metaphysicos esse nemine cogitante formaliter ex natura rei distinctos: animal enim ex vi essentia suæ non est rationale, ergo & à parte rei non erit rationale, ergo distinctum à rationali, sed non distinctum realiter, ergo formaliter ex natura rei.

III. Etiam existentiam & cætera similia, esse formaliter ex naturâ rei distinctam ab essentia, quia cum prædicato existentia, pro statu essentia, non erat conjuncta essentia.

IV. Distingui item attributa, quia ex vi essentia suæ Misericordia non est Justitia, multaque alia consequenter ad hoc principium in Philosophicis Theologicisq; materiis interebant.

Punctum Difficultatis 2.

Impugnatur hæc Sententia.

PROBARI SOLET I. Quia Vicleffus hæreticus teste Valdensi Lib. 1. Doctr. Christ. C. 8. damnatus est ob hanc propositionem quod asseruerit creaturas habere ab æterno aliquod esse reale actuale distinctum ab esse Dei.

RESPONDETUR. Damnatum fuisse, quia concedebat creaturis esse existentia ab æterno, quod non asserit hæc sententia.

PROBARI SOLET II. à Suarez utroque, Oviedo & aliis communiter. Nihil est extra Deum, quod à Deo non sit productum, creaturæ ab æterno non sunt productæ, ergo neque sunt ab æterno extra Deum.

RESPONDETUR. Nihil esse extra Deum in statu existentia, quod non sit productum, potest tamen aliquid esse extra Deum in statu essentia,

sentia, quod neque sit productum neque improductum &c. &c. Hinc aliter.

PROBARI potest III. Essentia hominis v. g. pro statu essentia spectata vel est Deus, vel non est Deus; falsum est quod homo pro statu essentia sit Deus, ergo pro statu essentia non est Deus: Si non est Deus, ergo est aliquid productum, ergo creatura, sed creatura nulla actu realiter est ab aeterno. Ergo nec essentia hominis est actu realiter ab aeterno.

RESPONDEBIS I. Hominem pro statu essentia neque esse Deum neque non Deum.

CONTRA. Tum quia natura hominis pro illo statu non abstrahit à non esse Leonis & esse Leonis, sed pro illo statu determinatè natura humana non est Leo, nec ergo erit Deus; Si autem non est Deus pro illo statu, redibit argumentum jam factum. Tum quia natura hominis in statu essentia non tantum dicit se, sed & negationem eorum quae non sunt, ipsa ergo etiam pro illo statu erit connexa cum negatione Dei. Tum quia nihil abstrahit ab eo quod est, sed infert illud quod est, ergo & negat hoc quod non est, aliàs esset & non esset, Ergo etiam creatura pro statu essentia negabit hoc quod non est, adeoque negabit esse Dei.

RESPONDEBIS II. In illo statu essentia verificari de homine quod non sit Deus, sed non verificari quod sit productum, quia hominem non esse Deum est prædicatum conveniens secundum quodcumque esse illius actuale, esse autem productum non est prædicatum nisi secundum esse existentiale.

CONTRA. Tum quia hæc responsio enervat dicta Patrum. Justin, Cyrilli, & Augustini Lib. I. de Trinitate C. 6. dicentium, *quidquid à Deo factum non est vel non esse vel Deum esse*, quae dicta, si nihil obsit, simpliciter sunt accipienda; Si autem simpliciter accipienda, clarè infertur, si illa essentia sint actu, productas esse. Tum quia in quo statu ens verè non est Deus, & tamen est in illo statu, est in illo statu verè creatura, sed in quo statu est aliquid creatum, in illo statu est verè productum, his enim verbis differunt, ergo in quo statu ens verè non est Deus, & tamen est in illo statu, est quid productum. Major probatur. Quia impossibile est nemine cogitante aliquid esse & non esse Deum, & tamen non esse creaturam; & sicut non accidit rebus creatis non esse Deum, ita nec accidet illis esse creaturas; & sicut non est reperire essentias in aliquo statu reali in quo non dicant negationem Dei; ita nec erit reperire essentias in aliquo statu reali in quo non dicant esse creaturæ.

RESPONDEBIS III. Essentias rerum duplices spectari posse, quasdam in objectivis formalitatibus Deo & Creaturis communibus, hæ formalitates pro statu essentia abstrahunt ab esse creati & increati, ut dictum supra, & aliae sunt formalitates restrictæ jam, & tales sunt esse homi-

nis, esse Leonis, &c. Tales formalitates dicunt ab aeterno in statu essentia rationem creabilem, sed non creaturatum.

CONTRA. Esse possibile quoad essentiam, est esse creabile quoad essentiam, ergo & esse quoad essentiam, est esse actu creatum quoad essentiam: Ergo & illa essentia si sunt actu quoad essentiam, sunt actu creatæ ab aeterno, quod falsum est. Et sicut non convenit illis essentis, esse ut ita dicam essentiabile, seu esse essentia in potentia, sed esse actuale quoad essentiam, ita & deberet illis convenire non esse creabile quoad essentiam, sed esse creatum quoad actum essentia, esse autem creatum quoad actum essentia, est esse productum, quod esse productum illi negant essentis convenire ab aeterno.

PROBARI potest IV. Assumendo principium quod supponunt oppositi & sæpè obtrudunt, nempe in statu existentia nihil esse, quin sit productum, quo principio posito, sic formatur argumentum. Si essentia hominis antecederet ad existentiam daretur, in statu illo essentia à parte rei postea posita, & esset producta, & non esset producta: Esset producta ut probò, quia quotiescunque in creatis unum producitur, hoc ipso producitur & aliud identificatum illi realiter, sed pro statu existentia producitur existentia, quæ est idem realiter cum essentia: ergo & ipsa essentia produceretur. Non etiam pro statu existentia produceretur essentia, quia nullam actualitatem acquireret quam non præ haberet, sed tota actualitas acquireretur ab existentia. Sic si per impossibile antecederet antecederet rationalitatem non esset in potentia animalitas, sed haberet actualitatem, producta rationalitate secum identificatâ, non diceretur produci animalitas: non enim acquireret definitionem essendi in potentia: ergo etiam cum essentia non acquirat definitionem essendi in potentia, habet enim actum essentia ab aeterno, hoc ipso non diceretur essentia produci, adeoque essentia creatæ, erunt improductæ à parte rei.

CONFIRMATUR. Tum quia actus ille essentia, quem pro statu essentia habet essentialis, ut excepto solo nomine existentis, non videatur quidquam à parte rei acquirere; nam res existens non est in potentia causarum in ordine ad existentiam: essentia autem pro statu essentia, non est in potentia causarum ad potendum esse suum actuale essentia: jam enim pro statu essentia, habet actu statum essentia. Rursus res in statu existentia, est actu pro statu existentia, essentia etiam pro statu essentia, est in actu essentia, quid ergo plus acquireret, per quod simul salves non solum existentiam, sed etiam essentiam esse quid productum. Tum quia si essentia pro statu essentia habet actum essentia, sed non actum existentia, licetque hi duo actus distingui possunt, distinguam & ego duplicem productionem, dicamque unam esse productionem

† B quoad

quoad essentiam, & hanc esse æternam, & aliam productionem existentie, quam dicam fieri in tempore. Et sicut quando dicunt Patres nihil fuisse ab æterno actu præter Deum, id oppositi interpretantur de actu existentie non de actu essentie, dicam & ego, quando Patres dicunt nihil esse actu productum quod id dicant de esse actu producti quoad existentiam; non de esse actu producti quoad essentiam. Quod si dicas nihil acquirere pro statu existentie essentiam quã talem; jam illa quã talis producta non erit. Tum quia si creaturæ haberent aliquod esse actuale ab æterno condistinctum ab existentia, & existerent ab æterno, & non existerent, non existerent, ut est de fide; existerent autem ut probatur, hoc est actuale quoad essentiam, est existere ab æterno, sed essentie habent esse actuale ab æterno quoad essentiam, ergo existunt. Major probatur. Habere esse actuale essentie seu esse & non in potentia causarum in tempore, est existere essentiam in tempore, ergo & habere esse actuale essentie, seu habere essentiam, & non in potentia causarum ab æterno, est essentiam existere ab æterno, imò quia habebit actum essendi, & non à causa habebit existentiam similem Deo cujus essentia est in actu, & non producta.

PROBATUR V. communi in hac materia argumento. Si creaturæ haberent aliquod esse actuale quoad essentiam, creaturæ non producerentur ex nihilo essentie, sed producerentur ex nihilo essentie, quod probatur. Tum quia si non omnia producta sunt ex nihilo essentie sequitur, quod Deus non produxerit omnia simpliciter ex nihilo, sed unumquodque produceret inquit Suarez tanquam ex potentia reali receptivâ improductâ, scilicet existentiam, ex essentia reali, quæ dicitur esse potentia receptiva, ipsius esse, & improducta. Tum quia si Deus non produxit omne ex nihilo essentie, sequitur creaturam pro statu essentie gloriari posse, quasi non omnia acceperit. Tum quia essentia hominis secundum totum suum conceptum pro statu aliquo, qui non sit abstractio, est ens ab alio, derogaretq; Dominio Dei si homo secundum suum principale, hoc est, essentiam non sit à Deo.

CONFIRMATUR. Tum quia essentia existentie non est ab æterno actu, quia si essentia existentie esset ab æterno actu, hoc ipso existentia esset ab æterno actu, & sicut ubicunque est actu essentia hominis, est homo; ita ubicunque erit actu essentia existentie, illic erit existentia; hoc autem dici non potest: Nulla enim existentia, sicut nec existens, est æternum, excepto Deo. Tum quia hoc ipsum sic proponi potest. Falsa est hæc universalis, omnis possibilis essentia est ab æterno actu, quia non est essentia existentie ab æterno actu: ergo vera erit hæc particularis, aliqua essentia non est ab æterno actu, in statu essentie: redibitque argumentum à pari.

Hæc essentia non est actu ab æterno in statu essentie, ergo neque alia. Tum quia quod in hac materia bene urgeri potest, urgeturque in simili in materia de distinctione Scotisticâ quamvis possit substantia v.g. præscindere à non esse creati & increati, imò & ipsa essentia hominis, nihilominus ut id sit nemine cogitante videtur esse confusio status intentionalis cum statu reali. Concedimus quidem rationibus communibus non competere creari, negamus tamen rationes ipsas communes, esse nemine cogitante.

RESPONDET. nihilominus Albertinus argumento petito ab essentia existentie, datque disparitatem quia nisi ponatur essentia hominis esse ab æterno, non est ratio propter quam non repugnet existentia hominis; repugnat autem existentia Chimæ, non posita autem existentia essentie, dabitur sufficiens radix possibilitatis existentie, nempe ipsa essentia, cui illa existentia competit.

CONTRA. Tum quia per oppositos essentia essentie, non est essentia existentie: Ergo & possibilitas essentie non est possibilitas existentie, ergo non redderetur possibilis existentia, possibilitate essentie. Tum quia licet ponatur per possibile vel impossibile essentia existentie ab æterno, redderetur ex consequenti possibilis ipsa essentia, cujus illa esset existentia; hoc tamen non obstante, ponitur ab æterno esse actuale essentie, ergo quamvis vi essentie possibilis reddatur existentia, ex consequenti adhuc debet dari essentia existentie ab æterno. Tum quia & daretur essentia existentie ab æterno, & non daretur; non daretur quidem ut supponitur, daretur autem quia etiam de essentia existentie possunt formari propositiones æternæ veritatis, quæ si fundant actualitatem essentie v.g. in homine, fundabunt & in existentie essentie.

Punctum Difficultatis 3.

Solvuntur argumenta in oppositum.

OBJECITUR I. Dantur propositiones æternæ veritatis, v.g. quod homo sit animal rationale &c. in quibus prædicatum necessariò connectitur cum subiecto; Ergo datur & veritas obiectiva talium propositionum; atqui talium propositionum veritas obiectiva est ipsa essentia, de quâ hæc propositio verificatur, ergo & essentia dabitur ab æterno.

RESPONDETUR. Quis sit sensus harum propositionum æternæ veritatis, de hoc infra agitur. Directè ad objectionem dici potest, dari propositiones æternæ veritatis pro statu intentionali, non tamen dantur extra statum intentionalem; quod ipsum subdistinguitur, non dantur extra statum intentionale formaliter actu, dari tamen extra statum intentionalem fundamentaliter. Et certè propositio æternæ veritatis

ritatis